

ישוב לקושיא — בהידור רב

באותה תקופה חבשו את ספסלי ישיבת "תומכי תמימים" בקרמנצ'וג הרבנים החסידים רבי נחום לאבקובסקי ורבי דוד אוקונוב זצ"ל. הרבי שליט"א שכבר היה מפורסם כחתנו המיועד של הרבי, וכבנו של הרב מיקטרינוסלב גם כ"יודע ספר", נקלע לעיירה — קרוב לודאי בשליחות חותנו — ונכנס לבית המדרש שבו התקיימה הישיבה באותם ימים. השנים למדו ב"חברותא" והשתוקקו לשמוע דברי־תורה מן האורח שהגיע בהפתעה. הם עמדו אז במסכת בבא מציעא דף ל' עמוד ב' במימרתו של רב יוסף לפסוק "והודעת להם את הדרך ילכו בה" (יתרו יח, כ): "והודעת להם — זה

בית חייהם, את הדרך – זו גמילות חסדים, ילכו – זה ביקור חולים וכו'” וביקשו לשמוע את הסברו של הרבי שליט”א לפירוש רש”י על־אתר המפרש את המלים “זה בית חייהם”: “ללמוד להם אומנות להתפרנס בו חוקות ותורות כתיבי ברישיה דקרא”. הרבי שליט”א החל להרצות על הנושא – לאחר שהקדים לדבריו את המילים:

“בהשקפה ראשונה קומט ביי מיר אויס...” [=בהשקפה ראשונה נראה לי] – כשהוא מגלה בקיאות לצד עמקות בצטטו בשטף מקורות והשוואות עם פירוש רש”י, ושאר גדולי ישראל מים התלמוד כולו בתוספת מדרשי חז”ל ועוד שפע של מקורות וגירסאות וניתוחן החד והמפליא.

מיד כשגמר להרצות נפרד מהם לשלום קם ועזב את המקום. עוד הם המומים ומנסים לעכל את השפע הרב והנה הבחינו בהגהות הגר”א על אתר המעיר כי “בהגוזל דף ק. פרש”י תלמוד תורה ע”ש כ”י” שהרבי שליט”א בניתוחו תירץ בדרך־אגב את הערתו מכל וכל. עוד הם מעיינים בספרים גילו כי לקושיא זו ציין אחד מגדולי ישראל “ומצוה ליישב”, דבר שהרבי שליט”א קיים בהידור רב...⁵⁵.

55. נרשם מפני בניו הו”ח וכו’ ישראל ושלום דובער שי’ לאבא־אוסקי.